

РЕЦЕНЗИЯ НА КНИГАТА „ИСТИНАТА ЗА ПРАБЪЛГАРСКАТ РУННА АЗБУКА И ЗА НАПИСАНОТО С НЕЯ“ НА ПАНАЙОТ ИВАНОВ

REVIEW OF P. IVANOV'S NEW BOOK

Ахил Карамузов

Наскоро излезе от печат научният труд под горното заглавие на нашия колега, учител по български език и литература Панайот Иванов. Тъй като тя много ме впечатли, искам да споделя своето скромно мнение с читателите на Вашето списание.

Човек, за да напише рецензия на някоя научна творба, трябва да открие и изяви вложената в нея основна идея, да прецени в каква степен тя е аргументирана и защитена, за да има основание за принос в областта на проблематиката, която третира.

В книгата „Истината за прабългарската рунна азбука и за написаното с нея“ Панайот Иванов излиза с опровержение на становищата на някои наши и чужди учени, че прабългарите са нямали азбука и че ако са имали, тя е представлявала някакъв тайнопис, познат на малцина и ползван в затворени общности. Според учения Райко Софтерски пък „писмената традиция на Аспаруховите българи е била твърде примитивна, което я правело изключително трудна за четене“.

Според друг учен – Павел Георгиев, „прабългарското руническо писмо трудно може да се оцени като самостоятелна пълноценна писмена система“. Друг пък наш учен – проф. Стамен Михайлов, твърди, че прабългарите изобщо са нямали руническо писмо. И други наши и дори чужди учени, като полския проф. Едуар Триярски, са излизали с подобни негативни становища относно прабългарската рунна азбука.

Прочитът на множество прабългарски рунически надписи, които г-н П. Иванов прави и подрежда в таблици, опровергава изнесените нелепи твърдения на споменатите по-горе учени. Така се потвърждава становището му, че прабългарската рунна азбука е съвсем нормална азбука, с която може да бъде записано и кратко, и по-сложно разгърнато изречение, като следната молитва: „Ил досум ал баш ама“, която в превод гласи: „Вземи или приеми мой другар да бъдеш божа майко!“.

С нея прабългарите са участвали в християнизацията на България, водели са даже агитация в полза на християнството. Това се потвърждава от рунния надпис върху седемте лъча на бронзовата розета от Плиска.

При това руническите надписи на прабългарите се срещат и се откриват из всички земи на времето в границите на първото българско царство.

Този факт ни дава основание да кажем, че прабългарите са имали училища и учители, където са имали възможност да се образуват и които образовани хора са писали, независимо от това, дали живеели в град или село. Иначе не можем да си обясним изобилието от надписи, които са ни оставили, за да имаме днес с какво да се гордеем.

Книгата на Панайот Иванов ни задължава възторжено да го поздравим и да поставим въпроса да бъде подобаващо награден, защото това, което не са постигнали научните работници – професори и академици, е успял да го направи един обикновен гимназиален учител от дълбоката провинция. Всичко това е с цената на много безсънни нощи, с изучаването на чужди езици, с няколко десетилетия труд, за да се „роди“ аргументирано и логично прабългарската рунна азбука, която дава основание за гордост на българина. А нашите големи учени остават длъжници към това наше безценно културно богатство.

✉ **Mr. Ahil Karamuzov**
11, Hristo Smirnenski Str.
9300 Dobrich, Bulgaria